

**GUIA DE LECTURA SOBRE VIDA PASTORAL I
TRANSHUMÀNCIA A TERRES CATALANES**
Xavier Fàbregas Comadran i Vicenç Allué Blanch
Barcelona, 2012

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

Obra completa

ANGLADA BESPÍN R.M., COLOM PRIÓ J., GARCIA QUERA N., LLUVICH SEGARRA E. 2007. Ecomuseu dels pastors de la vall d'Àssua. Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Llessui. (Fig 1)

COSTA I SAVOIA E. 1987. Viatges amb els pastors transhumants per les cabaneres de la Catalunya nord-occidental, entre l'Éssera i el Segre. Editorial Montblanc Martin-CEC. Barcelona. (Fig 2)

CUTRINA SORINAS G. 1997. Ovelles i pastors al Ripollès. Edicions Maideu. Ripoll. (Fig 3)

DE VAIRAU P. 1996. En dralha. Sur les chemins de troupeaux à travers les Grands et Petits Causses. Transhumances caussenardes, vie pastorale. Los Aldrahans. Millau. (Fig 4)

KLEIN J. 1990. La mesta. Alianza Editorial. Madrid. (Fig 5)

KRÜGER F. 1995. Los Altos Pirineos. Cultura pastoril. Vol. II. DGA-Diputación de Huesca-Garsineu Edicions. Tremp. (Fig 6)

LLUÍS J. 1955. Records de la meva vida de pastor. Biblioteca Folklòrica Barcino, volum XII. Editorial Barcino. Barcelona.

LLUÍS J. 1994. Records de la meva vida de pastor. Garsineu Edicions. Tremp. (Fig 7)

MESTRE I BOIX P. 1999. La fira ramadera de l'Hostal del Vilar (Sant Agustí de Lluçanès). Cossetània Edicions. Valls. (Fig 8)

MIRALLES F., TUTUSAUS F. 2005. Mil anys pels camins de l'herba. Editorial Efadós. El Papiol. (Fig 9)

NADAL SUBIRÀ E., IGLESIAS RICO J.R., ESTRADA BONELL F. 2010.

Transhumàncies del segle XXI. Ramaderia ovina i transhumància a l'Alta Ribagorça. Temes d'Etnologia de Catalunya núm. 20. CPCPTC. Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació. Generalitat de Catalunya. Barcelona. (Fig 10)

PAÍS PAÍS F. J. 1996. La economía de producción en la prehistoria de la isla de la Palma: la ganadería. Estudios Prehispánicos. Nº 3. Dirección General de Patrimonio Histórico. Gobierno de Canarias. Santa Cruz de Tenerife. 19

PALLARUELO S. 1988. Pastores del Pirineo. Mº de Cultura. Madrid. (Fig 11)

RODRÍGUEZ PASCUAL M. 2001. La trashumancia. Cultura, cañadas y viajes. Edilesa. León. (Fig 12)

ROIGÉ VENTURA X. 1995. Pirineo catalán. Cuadernos de la trashumancia Nº 13. ICONA. Madrid. (Fig 13)

ROVIRA J., FORCADA I., JORDANA J. 2010. 12 camins mil·lenaris. Guies del Centre Excursionista de Catalunya, 27. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Barcelona. (Fig 14)

VILARRASA I VALL S. 1981. La vida dels pastors. Arxiu Museu Folklòric de Sant Pere de Ripoll. Ripoll. (Fig 15)

VIOLANT I SIMORRA R. 2001. La vida pastoral al Pallars. Biblioteca Ramon Violant i Simorra. Garsineu Edicions. Tremp. (Fig 16)

Parts de llibre

AMADES J. 1982. Costumari català. El curs de l'any. Vol. I: Hivern. Salvat EditoresEdicions 62.

AMADES J. 1983. Costumari català. El curs de l'any. Vol. II: Les Carnestoltes – La Quaresma – Setmana Santa – El cicle pasqual. Salvat Editores-Edicions 62. Barcelona.

AMADES J. 1983. Costumari català. El curs de l'any. Vol. III: Corpus - Primavera. Salvat Editores-Edicions 62. Barcelona.

AMADES J. 1983. Costumari català. El curs de l'any. Vol. IV: Estiu. Salvat EditoresEdicions 62. Barcelona.

- AMADES J. 1983. Costumari català. El curs de l'any. Vol. V: Tardor. Salvat EditoresEdicions 62. Barcelona.
- BATALLA A. 2007. Antics oficis i costums que es perden (al Pallars i al Pirineu). Garsineu Edicions. Tremp. (Fig 17)
- DANEY CH. 1992. Dictionnaire de la lande française. Éditions Loubatières. Portet-surGaronne.
- FERRER I ALÒS L. 2009. La Catalunya rural, abans i ara. Saga Editorial. Barcelona. (Fig 18)
- FUGAROLAS I MASÓ J., VILÀ I CAMPS J. 2007. Fogars de la Selva, temps ha. Fugarolas i Masó-Vilà i Camps Editors. Fogars de la Selva. (Fig 19) 20
- LLOBET S. 1990. El medi i la vida al Montseny. Estudi geogràfic. Museu de Granollers – Agrupació Excursionista de Granollers. Granollers. (Fig 20)
- PADILLA J.M. 1997. Respostes de la Vall d'Àneu als qüestionaris de Francisco de Zamora (1790). Garsineu Edicions. Tremp.
- PONT M. 2005. Vocabulari del pagès. Arrels. Editorial Pòrtic. Barcelona.
- PONT C. (Coord.). 2006. Dossier Oficis. En: Cadí Pedraforca. Núm. 01. p. 37-69. AMDG, SL. Cassà de la Selva.
- RANGIL D. 2009. Vògits, modolons i desfedors. Recull de cultura oral del Montnegre (II). Daniel Rangil i Brunet Editor. (Fig 21)
- SOLÀ I MAS J. 2003. La muntanya oblidada. Economia tradicional, desenvolupament rural i patrimoni etnològic al Montsec. CPCPTC. Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya. Barcelona. (Fig 22)
- VIOLANT I SIMORRA R. 2003. El Pirineo español. Vida, usos, costumbres y tradiciones de una cultura milenaria que desaparece. Ad litteram, 18. Editorial Alta Fulla. Barcelona. (Fig 23)
- TERMCAT. 2002. Diccionari de Veterinària i Ramaderia. Enciclopèdia Catalana. Barcelona. Versió línia (Fig 24)

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Somni (Documental); El Somni [Enregistrament Vídeo] = El Sueño = Le Rêve = A Dream / Un Film De Christophe Farnarier. . FARNARIER, Christophe, et al eds., Barcelona: Cameo Media, DL 2009.

Diari d'Una Transhumància [Enregistrament De Vídeo]. La Bisbal d'Empordà: Video Play, DL 1988.

30 Minuts (Programa De Televisió). Seleccions; Es Busca Pastor [Enregistrament Vídeo] / Un Reportatge De Josep M. Fernández i Lluís Jené; Producció De Sandra Rierola. . FERNÁNDEZ, Josep M.; JENÉ, Lluís and RIEROLA, Sandra eds., [Barcelona]: Televisió de Catalunya, cop. 2010.

Camins Ramaders Del Camp De Tarragona i Les Terres De l'Ebre / [Textos: Àlex Farnós Bel... [Et Al.]]. . FARNÓS BEL, Àlex; and PROVÍNCIA), Tarragona (Catalunya :. eds., Tarragona : Diputació de Tarragona, 2010.

Museu De La Vida Rural: L'Espluga De Francolí. . I, Fundació Jaume ed., Barcelona: Fundació Jaume I, 1990. ISBN 8472266257.

Diari d'Una Transhumància [Enregistrament Vídeo] / Vídeo Realitzat Per Angel Quintana... [Et Al.]; Amb l'Assessorament d'Ernest Costa. QUINTANA, Àngel ed., La Bisbal d'Empordà: Vídeo Play Serveis, 1987.

ALBERT, Marlène. Bergers Et Troupeaux En Languedoc Et Catalogne / Marlène Albert, André Cabrol, Jean-Pierre Piniès. . CABROL, André; and PINIÈS, Jean-Pierre eds., Carcassonne: Garae, 1985.

AMADES, Joan, 1890-1959. Vocabulari Dels Pastors / Joan Amades. Barcelona: Impremta de la Casa de Caritat, 1932. ISBN 1111119094139.

FONT BRUCH, Marta. Projecte Transhumància [Manuscrit] / Marta Font Bruch; Directora: Dolors Vidal Casellas. . VIDAL I CASELLAS, Dolors ed., 2001.

GASSÓ I CREHUET, Joaquim. La Vida De Tres Generacions De Pastors / Per En Joaquim Gassó i Crehuet. [Barcelona]: Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, 1991.

LLOBET, Salvador, 1908-1991. La Trashumancia En Cataluña / Salvador

Llobet y Juan Vilá Valentí. . VILÀ VALENTÍ, J.; and GÉOGRAPHIE, Congrès International de eds., Lisboa: [s.n.], 1951.

MUNTANÉ BARTRA, J. (. La Casa, La Feina, La Vida Quotidiana / J. Muntané Bartra, J. Muntané Manaut i N. Muntané Manaut; il·lustracions De Joaquim Carbonell. . MUNTANÉ MANAUT, J., et al eds., Puigcerdà : Institut d'Estudis Ceretans, 2010. ISBN 9788493311193.

NADAL SUBIRÀ, Elisabet. Trashumants, Estudi d'Una Explotació Ramadera a La Vall De Boí / Eli Nadal Subirà; Tutor: Ferran Estrada. . ESTRADA I BONELL, Ferran; and BARCELONA., Universitat de eds., 2005.

PONS I RIBOT, Marc, 1919-. Eines i Feines: Vivències a Cerdanya a Principis De Segle / Guió d'En Marc Pons i Ribot ; Narració d'En Manel Figuera i Abadal ; Dibuixos d'En Joaquim Carbonell i Cornejo. . FIGUERA I ABADAL, Manel, et al eds., Puigcerdà: [Girona] : Institut d'Estudis Ceretans ; Patronat Francesc Eiximenis, 1999.

PUJOL CRUELLS, Adrià, 1974-. La Tradició En Moviment / [Autors: Adrià Pujol, Pablo González]. . GONZÁLEZ, Pablo; TERRITORI, Fundació Catalunya i.and INFRAESTRUCTURAS, Abertis eds., Barcelona: Fundació Catalunya i Territori, 2007.

RIU, Manuel, 1929-2011. Transhumància De La Vall De Lord a Les Comarques Centrals De Catalunya / Manuel Riu. d'Òdena, Asambleia Intercomarcal de Investigadores del Penedès i Conca ed., Martorell : [s.n.], 1950.

ROVIRA I MERINO, Joan. Camins De Transhumància Al Penedès i Al Garraf : Aproximació a Les Velles Carrerades ... / Joan Rovira i Merino, Ferran Miralles i Sabadell ; Han col·laborat En Aquest Treball ... Vicenç Carbonell i Virella ... [Et Al.]. . MIRALLES I SABADELL, Ferran; CARBONELL I VIRELLA, Vicençand RAMADERS, Associació d'Amics dels Camins eds., [Vilafranca del Penedès]: Associació d'Amics dels Camins Ramaders, DL 1999.

RURAL, Fundació d. M. Camins Ramaders De Catalunya 1:500 000 [Document Cartogràfic] : Eixos Principals / Produït Per: Fundació Del Món Rural, Institut Cartogràfic De Catalunya. CATALUNYA, Institut Cartogràfic

de ed., Escala 1:500 000; Projectió UTM. El·lipsoide de Hayford. Datum europeu ed. [Barcelona]: Fundació del Món Rural, [etc.] , 2010a.

RURAL, Fundació d. M. Camins Ramaders i Transhumància a Catalunya: Recomanacions i Propostes / Fundació Del Món Rural, [Barcelona] : Fundació del Món Rural, 2010b.

SOLER I MATA, Joan. A Tall De Presentació [Recurs Electrònic]: Memòria, Cultura i Vida Quotidiana a La Catalunya Rural / Joan Soler i Mata.

TERRADAS SABORIT, Ignasi, 1950-. Antropología Del Campesino Catalán / Ignasi Terrades. . FERNÁNDEZ, Laura ed., Barcelona: A. Redondo, cop. 1973. ISBN 8471590964 (o. c.); 8471590980 (vol.1); 8471590999 (vol.2).

TORRES I SOCIATS, Jordi. A Toc De Campana: Com Es Vivia a La Catalunya Rural / Jordi Torres i Sociats. Sant Vicenç de Castellet: Farell, 2009. ISBN 9788492811014.

TREPAT I DELTELL, Eduard. No Diguis Blat-- : La Memòria Del Món Rural / [Autors: Eduard Trepà i Deltell i Anna Vilaseca i Puigpelat].

VILASECA I PUIGPELAT, Anna; and RURAL, Fundació del Món eds., [Lleida]: Fundació del Mon Rural, 2009. 22

VILÀ VALENTÍ, J. (., 1925-. El Món Rural a Catalunya. . VILA, Pau; and GEOGRAFIA, Societat Catalana de eds., Barcelona: Societat Catalana de Geografia, 2010. ISBN 9788499650289.

VILÀ VALENTÍ, J. (., 1925-. El Món Rural a Catalunya / Per Joan Vilà Valentí; Amb Una Presentació De Pau Vila. . VILA, Pau, ed., Barcelona: Curial, 1973. ISBN 847256018X.

VILÀ VALENTÍ, J. (., 1925-. La Ramaderia a Catalunya / [Joan Vilà i Valentí].

VILÀ VALENTÍ, J. (.. 1958-. La ramaderia a Catalunya. Geografia de Catalunya, Solé Sabarís, L., ed., Barcelona: Aedos.

VIOLANT I SIMORRA, R. (., 1903-1956. Els Pastors i La Música / Ramon Violant i Simorra. Barcelona: Barcino, 1953.

VIOLANT I SIMORRA, R. (., 1903-1956. Supervivencias De Ritos Pastoriles Arcaicos En Cataluña y Aragón / Ramón Violant y Simorra.

[Madrid: s.n., 1950].

VIOLANT I SIMORRA, R. (. , 1903-1956. De Arte Pastoril: Los "Garrots" / Ramon Violant y Simorra. Barcelona: Instituto de Historia de Barcelona, Archivo Histórico de la Ciudad, 1944.